

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

Εξ. Επείγον

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Γ - ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση : Πειραιώς 180-186
Ταχ. Κώδικας : 17778, Ταύρος
Τηλέφωνο : 2131320038
E-Mail : media_vouli@aaде.gr
Url : www.aaде.gr

ΠΡΟΣ:
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
(Χαρ. Τρικούπη 6-10)

ΚΟΙΝ:
1. Γραφείο Διοικητή ΑΑΔΕ
2. Γενική Διεύθυνση Φορολογίας
(ΓΔΦ)

Θέμα: Απάντηση στη με αριθ. πρωτ. 1720/05.12.2025 ερώτηση κοινοβουλευτικού ελέγχου με θέμα: «Αδικαιολόγητη καθυστέρηση της πλήρους ενσωμάτωσης και εφαρμογής των Οδηγιών (ΕΕ) 2020/285 και (ΕΕ) 2022/542, σχετικά με το ειδικό καθεστώς των ΜμΕ και τους συντελεστές ΦΠΑ και οι εξ' αυτής απορρέουσες σημαντικές συνέπειες για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τους καταναλωτές»

Σχετ: Το με αριθ. πρωτ. 213175 ΕΞ 2025/ΥΠΕΘ00 08.12.2025 έγγραφο της Υπηρεσίας Συντονισμού του ΥΠΕΘ00

Σε απάντηση στη με αριθ. πρωτ. 1720/05.12.2025 ερώτηση κοινοβουλευτικού ελέγχου, η οποία διαβιβάστηκε στην ΑΑΔΕ με το ανωτέρω σχετικό έγγραφο, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα ως προς τα πιθέμενα σε αυτή ζητήματα αρμοδιότητας της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογίας (ΓΔΦ) και ειδικότερα ως προς το ζήτημα της ενσωμάτωσης στο εθνικό μας δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/285, που αφορά στην απαλλαγή των μικρών επιχειρήσεων από τον ΦΠΑ και της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/542, που αφορά στην εφαρμογή μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες:

I. Ως προς την ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/285:

1. Τα θέματα που σχετίζονται με την εφαρμογή του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) ρυθμίζονται στη χώρα μας με τις διατάξεις του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 5144/2024, Α' 162), ο οποίος αποτελεί ενσωμάτωση στο εσωτερικό μας δίκαιο των διατάξεων της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου της 28ης Νοεμβρίου 2006 σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), η οποία έχει υποχρεωτική εφαρμογή για τα κράτη μέλη της ΕΕ.

2. Σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2020/285 του Συμβουλίου της 18ης Φεβρουαρίου 2020 για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας όσον αφορά το ειδικό καθεστώς για τις μικρές επιχειρήσεις, από 01.01.2025 τίθεται σε εφαρμογή το νέο ειδικό καθεστώς μικρών επιχειρήσεων στην ΕΕ, το οποίο διατηρεί τα βασικά χαρακτηριστικά του ήδη υπάρχοντος καθεστώτος (δηλ. της εγχώριας απαλλαγής από τον ΦΠΑ των μικρών επιχειρήσεων), αλλά δίνει πλέον τη δυνατότητα της απαλλαγής και στις διασυνοριακές πωλήσεις των μικρών επιχειρήσεων, σύμφωνα με τα σχετικώς οριζόμενα.

3. Η Οδηγία (ΕΕ) 2020/285 ενσωματώθηκε στην εσωτερική έννομη τάξη της χώρας μας με τις διατάξεις των άρθρων 226 έως 233 του ν. 5222/2025 (Α' 134), με τις οποίες αφενός αντικαταστάθηκε το άρθρο 44 του Κώδικα ΦΠΑ σχετικά με το ειδικό καθεστώς των μικρών επιχειρήσεων, αφετέρου προστέθηκαν στον Κώδικα ΦΠΑ τα άρθρα 44α, 44β, 44γ, 44δ, 44ε, 44στ και 44ζ, προκειμένου να οριστούν, μεταξύ άλλων, θέματα αναφορικά με:

α) τη χορήγηση απαλλαγής των μικρών επιχειρήσεων σε υποκείμενους στον φόρο εγκατεστημένους στο εσωτερικό της χώρας,

β) τη χορήγηση απαλλαγής σε υποκείμενους εγκατεστημένους σε άλλο κράτος μέλος, και

γ) τη χορήγηση απαλλαγής των μικρών επιχειρήσεων από άλλα κράτη μέλη σε υποκείμενους εγκατεστημένους στο εσωτερικό της χώρας.

Ως προς δε ορισμένες διατάξεις του άρθρου 1 της Οδηγίας 2020/285, για τις οποίες αναφέρεται στην ερώτηση ότι δεν ενσωματώθηκαν με τον ανωτέρω νόμο, επισημαίνεται ότι αυτές είτε έχουν ενσωματωθεί στα κατάλληλα σημεία (π.χ. το σημείο 8 έχει ενσωματωθεί στον Κώδικα ΦΠΑ με το άρθρο 226 του ν. 5222/2025) είτε είχαν ήδη ενσωματωθεί στις ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα ΦΠΑ οπότε δεν έχρηζαν περαιτέρω ενσωμάτωσης (π.χ σημείο 3)α' - cash accounting).

4. Με τις νέες αυτές διατάξεις συνεπώς διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής του ειδικού καθεστώτος των μικρών επιχειρήσεων εισάγοντας το διασυνοριακό καθεστώς μικρών επιχειρήσεων, το οποίο δίνει πλέον τη δυνατότητα στις μικρές επιχειρήσεις να επεκτείνουν τη δραστηριότητά τους και σε άλλα κράτη μέλη, πέρα από το κράτος μέλος εγκατάστασής τους, διενεργώντας πράξεις απαλλασσόμενες από τον ΦΠΑ, με απλουστευμένες διαδικασίες, οι οποίες διεκπεραιώνονται αποκλειστικά από τη Φορολογική Αρχή του κράτους μέλους εγκατάστασής τους.

5. Ειδικότερα, στις διατάξεις του άρθρου 44α του Κώδικα ΦΠΑ, που αφορούν στη χορήγηση απαλλαγής μικρών επιχειρήσεων σε υποκείμενους στον φόρο εγκατεστημένους στο εσωτερικό της χώρας, ορίζεται ότι δύνανται να απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής δήλωσης ΦΠΑ και καταβολής του φόρου υποκείμενοι, των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών, που αναφέρεται σε πράξεις παράδοσης αγαθών και παροχής υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του προηγούμενου και του τρέχοντος φορολογικού έτους κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 44 του Κώδικα ΦΠΑ, χωρίς Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), δεν υπερβαίνει τα δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ. Με τις νέες διατάξεις οι υποκείμενοι δύνανται να απαλλάσσονται και κατά τον χρόνο έναρξης των εργασιών τους.

6. Βασικά χαρακτηριστικά του νέου καθεστώτος απαλλαγής από τον ΦΠΑ για τις μικρές επιχειρήσεις είναι τα εξής:

- Οι μικρές επιχειρήσεις θα μπορούν να κάνουν χρήση του ειδικού καθεστώτος απαλλαγής από τον ΦΠΑ με απλουστευμένες διαδικασίες, όχι μόνο στο κράτος μέλος που είναι εγκατεστημένες, αλλά και σε όποιο άλλο κράτος μέλος της ΕΕ εφαρμόζει καθεστώς απαλλαγής μικρών επιχειρήσεων.
- Οι μικρές επιχειρήσεις που θα κάνουν χρήση του απαλλακτικού καθεστώτος σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη θα μπορούν να διενεργούν ετησίως συναλλαγές ύψους έως 100.000 ευρώ, στο σύνολο της ΕΕ, ενώ το εσωτερικό όριο απαλλαγής που δύναται να θεσπίσει ένα κράτος μέλος δεν θα μπορεί να ξεπερνά τα 85.000 ευρώ. Η Ελλάδα δε επί του παρόντος συνεχίζει να έχει όριο για την εφαρμογή της απαλλαγής τα 10.000 ευρώ.

7. Οι διατάξεις των άρθρων 226 έως 233 του ν. 5222/2025 (Α' 134) κοινοποιήθηκαν με την υπό στοιχεία Ο. 3045/2025 Οδηγία του Διοικητή της ΑΑΔΕ και, σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 275 του ν. 5222/2025, εφαρμόζονται από 01.01.2025.

II. Ως προς την ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/542:

1. Αναφορικά με την Οδηγία (ΕΕ) 2022/542 του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2022 για την τροποποίηση των Οδηγιών 2006/112/ΕΚ και (ΕΕ) 2020/285 όσον αφορά τους συντελεστές φόρου προστιθέμενης αξίας (Οδηγία Συντελεστών) σημειώνεται ότι οι διατάξεις της είναι κατά κύριο λόγο προαιρετικές, δίνουν δηλαδή τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν μειωμένους συντελεστές σε συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες τα οποία καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της εν λόγω Οδηγίας και η εφαρμογή περαιτέρω μειώσεων ή η επέκταση της εφαρμογής μειωμένων συντελεστών σε λοιπά αγαθά και υπηρεσίες εναπόκειται στην κάθε χώρα, εφόσον κρίνει ότι υπάρχει δημοσιονομικός χώρος, σύμφωνα με τα σχετικώς προβλεπόμενα.

2. Η εν λόγω Οδηγία προέβλεπε την ενσωμάτωσή της στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών στις ακόλουθες χρονικές περιόδους, ήτοι έως τις 07.10.2023 για συγκεκριμένες διατάξεις προαιρετικού χαρακτήρα, έως τις 31.12.2024 για τις διατάξεις υποχρεωτικού χαρακτήρα και χωρίς χρονική προθεσμία για τις λοιπές διατάξεις προαιρετικού χαρακτήρα.

3. Η Ελλάδα έχει ήδη ενσωματώσει μερικώς την Οδηγία (ΕΕ) 2022/542 με το άρθρο 31 του ν. 5057/2023 (Α' 164), όσον αφορά συγκεκριμένες διατάξεις προαιρετικού χαρακτήρα. Πιο συγκεκριμένα, με την παρ. 55 του Κεφαλαίου Α' «Αγαθά» του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 5144/2024, Α' 162) έχουν ήδη ενσωματωθεί παρεκκλίσεις, τις οποίες επέτρεπε η Οδηγία και αφορούν στην εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ σε γεωργικά μηχανήματα, καθώς και στην εφαρμογή υπερμειωμένου συντελεστή ΦΠΑ (4%) στις υπηρεσίες υπέρβασης ή απομάκρυνσης αρχιτεκτονικών εμποδίων για τη διευκόλυνση ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με την παρ. 14 του Κεφαλαίου Β' «Υπηρεσίες» του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ.

Ειδικά δε ως προς το σημείο 12, επισημαίνεται ότι πρόκειται για νομοτεχνική προσαρμογή στην υπάρχουσα Οδηγία ΦΠΑ (2006/112/ΕΚ), μη χρήζουσα ενσωμάτωσης στο εσωτερικό δίκαιο.

4. Επιπροσθέτως, τα τελευταία χρόνια, στο πλαίσιο των μέτρων που λαμβάνονται για τη στήριξη των πολιτών και των επιχειρήσεων όλης της επικράτειας, έχει πραγματοποιηθεί μια σειρά από τροποποιήσεις στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 5144/2024, Α' 162), με τις οποίες ολοένα και περισσότερα αγαθά και υπηρεσίες υπάγονται στους μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το Κεφάλαιο Α' «Αγαθά» του Παραρτήματος αυτού, στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ υπάγεται η πλειονότητα των βασικών αγαθών και προϊόντων ευρείας κατανάλωσης, που καλύπτουν βασικές βιοτικές ανάγκες όπως το κρέας, το γάλα και τα προϊόντα γαλακτοκομίας, τα βρώσιμα λαχανικά και φυτά, οι καρποί και τα βρώσιμα φρούτα, τα ψάρια, τα δημητριακά, τα αλεύρια, ο καφές, το τσάι, η παράδοση νερού, τα μπαχαρικά, το αλάτι, το ελαιόλαδο, η πλειοψηφία των λαδιών, τα αυγά πτηνών, το φυσικό μέλι και τα βρώσιμα προϊόντα ζωικής προέλευσης που δεν κατονομάζονται αλλού, τα φαρμακευτικά προϊόντα, τα είδη ιατρικής χρήσης κλπ. Στις δε σχετικές διατάξεις για τα «Αγαθά» του Κεφαλαίου Α' του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ, πέρα από τη γενική περιγραφή τους, αναγράφεται, για λόγους πλήρους αποσαφήνισης, και η δασμολογική κλάση στην οποία αυτά υπάγονται.

5. Ως προς δε τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/542 που έπρεπε να ενσωματωθούν υποχρεωτικά στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών μέχρι τις 31.12.2024, αυτές είναι κυρίως διατάξεις νομοτεχνικού χαρακτήρα και αφορούν στην αλλαγή του τόπου φορολόγησης στην περίπτωση της εικονικής συμμετοχής σε εκδηλώσεις, την απαγόρευση του μειωμένου συντελεστή στα αγαθά καλλιτεχνικής, συλλεκτικής και αρχαιολογικής αξίας στην περίπτωση που έχουν ενταχθεί στο ειδικό καθεστώς του περιθωρίου κέρδους κλπ. Οι εν λόγω διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/542 ενσωματώθηκαν στην εσωτερική έννομη τάξη με τις διατάξεις των άρθρων 220 και 221 του ν. 5222/2025 (Α' 134).

6. Περαιτέρω, με την Οδηγία 92/77/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 19ης Οκτωβρίου 1992 για τη συμπλήρωση του κοινού συστήματος του φόρου προστιθεμένης αξίας και την τροποποίηση της οδηγίας 77/388/ΕΟΚ (Προσέγγιση των συντελεστών ΦΠΑ), παρασχέθηκε στη χώρα μας η δυνατότητα μείωσης μέχρι 30% των συντελεστών ΦΠΑ σε συγκεκριμένες μόνο περιοχές της νησιωτικής Ελλάδας, χωρίς δηλαδή να περιλαμβάνονται σε αυτές όλες οι νησιωτικές περιοχές και οι περιοχές της ηπειρωτικής Ελλάδας. Η δυνατότητα αυτή εξακολουθεί να υφίσταται βάσει των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 104 της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 13 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/542.

7. Κατ' εφαρμογή των ανωτέρω, μειωμένοι συντελεστές ΦΠΑ κατά 30% προβλέπονται με τις διατάξεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 26 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 5144/2024, Α' 162). Περαιτέρω, με τις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 5246/2025 (Α' 198) προστέθηκε παρ. 4Α στο άρθρο 26 του Κώδικα ΦΠΑ, με την οποία η μείωση κατά 30% των συντελεστών ΦΠΑ επεκτάθηκε ώστε να συμπεριλάβει επιπλέον νησιά και συγκεκριμένα τα νησιά της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου (Σαμοθράκη) και του νομού Δωδεκανήσου, εφόσον έχουν πληθυσμό, σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη απογραφή, έως είκοσι χιλιάδες (20.000) κατοίκους. Οι εν λόγω διατάξεις, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 47 του ν. 5246/2025 (Α' 198) εφαρμόζονται από την 01.01.2026.

III. Λοιπά ζητήματα που τίθενται στην εν λόγω αναφορά, καθώς και ζητήματα που σχετίζονται με την ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο των Οδηγιών (ΕΕ) 2022/542 και 2020/285, την τροποποίηση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου και τη μείωση των συντελεστών ΦΠΑ, εκφεύγουν των αρμοδιοτήτων της ΑΑΔΕ και εξετάζονται αρμοδίως.

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ
Η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Επικοινωνίας
Γεωργία Τσέτσου